

44383

GK-165

T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI
Özel Kalem Müdürlüğü

11 TEMMUZ 2014

ÇOK İVEDİ

Sayı : 43728771-610.00- 3036
Konu : 7/44383 Esas Sayılı Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi: TBMM Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 04.06.2014 tarihli ve 43452547-120.00-181114 sayılı yazısı.

İlgi yazıyla, İstanbul Milletvekili Sayın Durmuş Ali TORLAK'ın tarafıma tevcih ettiği 7/44383 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu yazılı soru önergesiyle ilgili cevabımız ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Bakan

EKLER :

1- Soru önergesine ilişkin cevaplar
(4 Sayfa)

Adres: Necatibey Cad. No:110/A-06100 Yücetepe-ANKARA

Telefon: +90 (312) 294 50 00 - 294 50 95 - 294 50 97

Faks: +90 (312) 294 69 77

Elektronik Ağ: <http://www.kalkinma.gov.tr>

okir@kalkinma.gov.tr

5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile üretilmiştir.

Evrak teyidi <https://kbeb.kalkinma.gov.tr/Sorgu> adresinden 6D6Y-1MA5-81MU kodu ile yapılabilir.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN DURMUŞ ALİ TORLAK'IN YÖNELTTİĞİ 7/44383
ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YÖNELİK CEVAPLAR:**

Soru 1: Ülkemizde 18-64 yaş arasında düzenli iş sahibi olanların oranı nedir?

Cevap 1: Ülkemizde işsizlik ve istihdama ilişkin veriler Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından derlenen Hanehalkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarından elde edilmektedir. HİA sonuçları tek yaşlara göre yayımlanmamakta olup, yaş gruplarına göre yayımlanmaktadır. Tek yaş gruplarına göre sonuçlar ise ancak HİA mikro veriden çekilebilmektedir. Ayrıca TÜİK tarafından “düzenli iş sahipliği”ne ilişkin bir tanım bulunmamaktadır. Soru önergesinde kastedilen ücretsiz aile işçileri dışında kalanlar ise, HİA 2012 yılı mikro verilerinden çekilen sonuçlara göre 18-64 yaş grubunda istihdam edilenlerin yüzde 87,6’sı ücretli ve yevmiyeli, işveren ve kendi hesabına çalışanlardan oluşmaktadır”. Kastedilen çalışılan işyerinin durumu ise 18-64 yaş grubundakilerin yüzde 52,5’i düzenli bir iş yerinde çalışmaktadır.

Soru 2: Ülkemizde 18-64 yaş arasında orta öğretim, lise ve üniversite mezunlarının oranı ayrı ayrı nedir? Bu oran AB ülkeleri ile kıyaslandığında son on yıllık gelişim düzeyi hangi yöndedir?

Cevap 2: Nüfusun eğitim düzeyi ve mezun oldukları eğitim seviyesine ilişkin veriler TÜİK tarafından tutulan Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi veri tabanından elde edilmektedir. Eğitim durumu verisi 2008 yılından itibaren kaydedilmeye başlanmıştır. Bu verilere göre 2013 yılında ülkemizde 18-64 yaş grubundaki ortaokul mezunlarının 18-64 yaş nüfusuna oranı yüzde 5,5, lise mezunlarının bu nüfus içerisindeki oranı yüzde 25 ve yükseköğretim mezunlarının oranı ise yüzde 14’tür.

AB ülkeleri ile kıyaslama yapabilmek için Eurostat verileri kullanılmaktadır. Eurostat veri tabanında ortaöğretim ve lise mezunları birlikte verildiğinden ayrı ayrı karşılaştırma yapmak mümkün olmamaktadır. Bu verilere göre, 2013 yılında 18-64 yaş grubunda yer alan lise ve ortaöğretim mezunlarının toplam mezunlar içerisindeki payı AB-28 ülkelerinde yüzde 48,2 ve Türkiye’de yüzde 20,8’dir. Diğer yandan yükseköğretim mezunlarının toplam mezunlara oranı AB-28 ülkelerinde yüzde 26,2 ve Türkiye’de 14,1’dir.

Soru 3: Lise ve Üniversite mezunu işsizlik oranı nedir? AB ülkeleri ile karşılaştırma yapıldığında ülkemizin konumu nedir?

Cevap 3: TÜİK HİA sonuçlarına göre 2013 yılında lise ve üniversite mezunlarının işsizlik oranları sırasıyla yüzde 12 ve yüzde 10,3’tür. AB verileri kapsamında da tek yaşlarda veri bulunmadığından 18-64 yerine, 15-64 yaş grubuna ilişkin işsizlik rakamları verilebilir. Bu kapsamda Eurostat verilerine göre 2013 yılında 15-64 yaş grubunda yer alan lise mezunlarının oranı AB-28’de yüzde 10 ve Türkiye’de yüzde 10,2 olarak gerçekleşmiştir. Yine aynı verilere göre 15-64 yaş grubunda yer alan üniversite mezunlarının işsizlik oranı AB-28’de yüzde 6,5 ve Türkiye’de yüzde 9,3’tür.

Soru 4: Hükümetinizce dünyanın 17. büyük ekonomisi olarak lanse edilen Türk ekonomisinin büyümesinin insani boyutlara yansımadağı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bunun nedenleri hakkında her hangi bir araştırma yapılmış mıdır? Yapıldı ise sonucu nedir?

Cevap 4: 2002 yılından bu yana ülkemizde ekonomiye önem ve öncelik verilmekle birlikte, sosyal politika ve yoksullukla mücadele ihmal edilmemiştir. Yoksullukla mücadele çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınmakta ve yoksulluk sorununun çözümüne yönelik çalışmalar kararlı bir şekilde ortaya konulmaktadır. Yoksulluğun kalıcı bir şekilde azaltılması kapsamında; sosyal politikaların ekonomik büyüme ve istihdamla ilişkisi kurulmuştur. Makroekonomik istikrar ve büyümenin yanı sıra; eğitim, sağlık, çalışma hayatı, sosyal güvenlik gibi sektörel politikalarla da kişilerin refah düzeyi yükseltilmeye çalışılmaktadır. Makroekonomik politikalar ile sektörel politikadaki yoksul yanlısı tutuma ilave olarak, acil sosyal sorunlara da sosyal yardımlarla müdahale edilmektedir. Özellikle dezavantajlı kesimlerin durumlarını düzeltmeye yönelik olarak önemli iyileşmeler sağlanmıştır. Nitekim UNDP tarafından gelir, eğitim ve sağlık bileşenlerini içeren İnsani Kalkınma Endeksi (İGE) değeri Türkiye için yıllar itibarıyla artmaktadır. 2013 yılı İnsani Gelişme Raporuna göre Türkiye'nin İGE değeri 0,722 olup, Türkiye bu değerle yüksek insani gelişme kategorisindedir. Türkiye'nin İGE değeri 1980 yılında 0,474 puan iken, 2005 yılında 0,684 puana, 2012 yılında ise 0,722 puana yükselmiştir.

Soru 5: 36 sanayileşmiş ülke içinde en uzun çalışma sürelerinin, en kötü yaşam koşullarının ve uygunsuz barınma şartlarında en kötüsünün Türkiye'de olduğu iddiaları doğru mudur? Doğru ise bunun düzeltilmesi yönünde hükümetinizin her hangi bir çalışması var mıdır? Var ise bunlar nelerdir?

Cevap 5: Barınma koşulları bakımından ülkemizde son dönemlerde önemli iyileşmeler yaşanmıştır. TÜİK tarafından 2006 yılından bu yana yapılan Gelir ve Yaşam Koşulları anketi (GYKA) sonuçlarına göre, medyan gelirin yüzde 60'ının altında olan kesimin 2006 yılında yüzde 80'inin banyosu varken bu oran 2012 yılında yüzde 91'e yükselmiştir. Benzer biçimde, aynı gelir grubu için ev içinde tuvalete sahip olanların oranı söz konusu yıllarda sırasıyla yüzde 66 ve yüzde 76'dır. Mutfak sahipliği ise aynı gelir grubu için yüzde 80'den yüzde 90'a; sıcak su sistemine sahip olanların oranı da yüzde 38,3'den yüzde 50,5'e yükselmiştir. Yaşam koşullarına ilişkin diğer göstergelere bakıldığında ise yine benzer bir tablo ortaya çıkmaktadır. Örneğin, medyan gelirin yüzde 60'ının altında olan kesimde yeni giysiler alabildiğini ifade edenlerin oranı 2006 yılında yüzde 16 iken, 2012 yılında yüzde 39'a yükselmiştir.

Ülkemizde yoksulluğun azaltılması ve genel refah seviyesinin yükseltilmesi için çok boyutlu bir yaklaşım ele alınmaktadır. 2002 yılından bu yana ekonomiye önem ve öncelik verilmekle birlikte, sosyal politika ve yoksullukla mücadele ihmal edilmemiştir. Yoksullukla mücadele çok boyutlu bir yaklaşımla ele alınmakta ve yoksulluk sorununun çözümüne yönelik çalışmalar kararlı bir şekilde ortaya konulmaktadır. Yoksulluğun kalıcı bir şekilde azaltılması kapsamında; sosyal politikaların ekonomik büyüme ve istihdamla ilişkisi kurulmuştur. Makroekonomik istikrar ve büyümenin yanı sıra; eğitim, sağlık, çalışma hayatı, sosyal güvenlik gibi sektörel politikalarla da kişilerin refah düzeyi yükseltilmeye çalışılmaktadır. Özellikle dezavantajlı kesimlerin durumlarını düzeltmeye yönelik olarak önemli iyileşmeler sağlanmıştır. Makroekonomik politikalar ile sektörel politikadaki yoksul yanlısı tutuma ilave olarak, acil sosyal sorunlara da sosyal yardımlarla müdahale edilmektedir. 2002 yılında GSYH'nın yüzde 0,5'i olan kamu sosyal yardım harcamaları, 2012 yılında GSYH'nın yüzde 1,1'ine yükselmiştir. Sosyal yardım sisteminde gerçek ihtiyaç sahiplerine etkin ve yeterli hizmet sunulması hedefi doğrultusunda, sistemde nesnel ölçütlerin oluşturulmasına yönelik Puanlama Formülü Projesi ile sosyal yardım alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar arasında iletişim ve işbirliğinin artırılmasına yönelik Bütünleşik Sosyal Yardım Hizmetleri Projesi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından yürütülmüştür.

Soru 6: Memurların OECD ortalamasına göre 6 kat daha düşük maliyetle, olumsuz şartlarda, yoğun bir iş yükü altında çalıştığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise, birçok olumsuzlukların yaşandığı ülkemizde sosyal patlamalar yaşanmadan önce herhangi bir tedbir almayı düşünüyor musunuz? Düşünüyorsanız bu tedbirler nelerdir?

Cevap 6:Hükümetimiz genel olarak memur maaşlarının enflasyon karşısında erimemesi ve reel olarak artış kaydetmesi yönünde bir politika uygulanmaktadır. 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'nda yer alan düzenlemelere göre kamu çalışanları adına Kamu Görevlileri Sendikaları Heyeti ile işveren taraf olarak devleti temsilen Kamu İşveren Heyeti arasında iki yılda bir gerçekleştirilen görüşmelerde toplu sözleşme imzalanmakta ve burada belirlenen artış oranları ülkenin her yerindeki kamu çalışanları için geçerli olmaktadır. Normal maaş zamlarına ilaveten genel olarak uygulamada, ocak ve temmuz aylarında enflasyon oranının memur maaş zamlarından fazla çıkması durumunda aradaki fark memur maaşlarına yansıtılmaktadır. Aşağıda memurların 2003-2013 yılları arasında aldığı net maaş veya ücretin reel artış oranlarını gösteren tablo yer almaktadır. 2003 yılının baz yılı kabul edildiği endeks tablosunda geride kalan 10 yılda memurların eline geçen net ortalama ücretlerin yüzde 46,3 oranında artış gösterdiği görülmektedir.

Tablo: Net Ele Geçen Maaş ve Ücretlerdeki Reel Gelişim Endeksi

Memur Maaşı	
2003	100,0
2004	102,6
2005	105,3
2006	111,8
2007	116,2
2008	123,8
2009	134,0
2010	132,1
2011	140,4
2012	146,6
2013	146,3

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, TÜİK, TİSK, Kamu İşveren Sendikaları

Ülkemizde 2013 yılında, devlet memurları için ortalama olarak net ele geçen maaş 2.048 TL olup, 2014 yılı ortalama net ele geçen asgari ücret ise 868,5 TL'dir.

Diğer yandan 657 sayılı DMK'nın 99. Maddesine göre memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir. Ancak özel kanunlarla yahut bu kanuna veya özel kanunlara dayanılarak çıkarılacak tüzük ve yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilmektedir. Aynı Kanunun 178. Maddesinde ise belirli durumlarda fazla çalışma yapılabileceği ifade edilmiş ve fazla çalışma ücreti ödeneceği düzenlenmiştir. Fazla mesai ücreti ödenmemesi halinde ise personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilebilmektedir. Onuncu Kalkınma Planında Kamuda

İnsan Kaynakları alanına yönelik olarak belirlenen temel amaçlardan bir tanesi de “Kamu sektöründe, işe alımdan emekliliğe kadar bütün süreçlerde hizmet kalitesi ve personel verimliliğinin yükseltilmesi”dir. Dolayısıyla 2014-2018 dönemi arasında kamu çalışanlarının çalışma şartlarına ve verimliliklerine ilişkin yapılacak çalışmalar bu amaç doğrultusunda yürütülecektir.